Warszawa, dnia 10 czerwca 2024r.

Poseł na Sejm RP

Mirosław Maliszewski

RPW/20183/2026 – 1P

EZD RP KS
(GMS – WSU)
Data rejestracji: 2026 – 06 – 12
Data wpływu: 2026 – 06 – 12

Szanowny Pan

Włodzimierz Czarzasty

Marszałek Sejmu RP

Jako przedstawiciel wnioskodawców poselskiego projektu ustawy o Rzeczniku Praw Rolników (druk nr 1527) wnoszą do projektu autopoprawkę.

Z poważaniem

Autopoprawka

1) art. 3 otrzymuje brzmienie:

„Art. 3. 1. Minister właściwy do spraw rolnictwa powołuje Rzecznika spośród 2 kandydatów zgłoszonych przez Krajową Radę Izb Rolniczych zwanej dalej „Krajową Radą".

2. Na stanowisko Rzecznika może być powołana osoba, która:

1) jest obywatelem polskim;

2) korzysta z pełni praw publicznych;

3) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo ani umyślne przestępstwo skarbowe;

4) posiada wykształcenie wyższe;

5) cieszy się nieposzlakowaną opinią i daje rękojmię prawidłowego wykonywania powierzonych zadań;

6) wyróżnia się wiedzą w zakresie rolnictwa;

7) nie pełniła służby zawodowej ani nie pracowała w organach bezpieczeństwa państwa wymienionych w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2025 r. poz. 1519), ani nie była ich współpracownikiem.

2) po art. 3 wprowadza się art. 3a i 3b w brzmieniu:

„Art. 3a. 1. Kadencja Rzecznika trwa 5 lat i rozpoczyna się z dniem jego powołania.

2. Ta sama osoba może być Rzecznikiem tylko jedną kadencję.

3. Kadencja Rzecznika wygasa w przypadku jego śmierci lub odwołania.

Art. 3b. Minister właściwy do spraw rolnictwa, odwołuje Rzecznika przed upływem kadencji wyłącznie w przypadku:

1) złożenia rezygnacji;

2) utraty obywatelstwa polskiego;

3) trwałej niezdolności do pełnienia obowiązków ze względu na stan zdrowia – stwierdzonej orzeczeniem lekarskim;

4) prawomocnego skazania za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;

5) rażącego naruszenia przepisów ustaw w związku z pełnieniem funkcji Rzecznika."

Uzasadnienie

Celem autopoprawki jest doprecyzowanie zasad powoływania, kadencyjności oraz odwoływania Rzecznika, a także wzmocnienie jego niezależności i stabilności wykonywania powierzonych zadań.

Projektowane zmiany przewidują, że minister właściwy do spraw rolnictwa będzie powoływał Rzecznika spośród dwóch kandydatów zgłoszonych przez Krajową Radę Izb Rolniczych. Rozwiązanie to zapewnia aktywny udział samorządu rolniczego w procesie wyłaniania osoby pełniącej funkcję Rzecznika, co wzmacnia reprezentatywność tej instytucji oraz jej związek ze środowiskiem rolniczym.

Jednocześnie określono szczegółowe wymagania, jakie musi spełniać kandydat na Rzecznika. Obejmują one posiadanie obywatelstwa polskiego, korzystanie z pełni praw publicznych, niekaralność za przestępstwa umyślne i skarbowe, posiadanie wykształcenia wyższego, nieposzlakowaną opinię oraz wiedzę z zakresu rolnictwa. Wprowadzono również wymóg, aby kandydat nie pełnił służby ani nie współpracował z organami bezpieczeństwa państwa w okresie wskazanym w ustawie lustracyjnej. Rozwiązania te mają na celu zagwarantowanie wysokich standardów etycznych i merytorycznych osób sprawujących funkcję Rzecznika.

Autopoprawka wprowadza także przepisy dotyczące kadencji Rzecznika. Ustalenie pięcioletniej kadencji zapewni ciągłość działania urzędu oraz umożliwi realizację długofalowych działań na rzecz ochrony praw rolników. Jednocześnie ograniczenie możliwości sprawowania funkcji do jednej kadencji ma sprzyjać zachowaniu niezależności Rzecznika i przeciwdziałać nadmiernemu związaniu tej funkcji z bieżącymi uwarunkowaniami politycznymi.

Ponadto projekt określa zamknięty katalog przesłanek odwołania Rzecznika przed upływem kadencji. Odwołanie będzie możliwe wyłącznie w przypadku złożenia rezygnacji, utraty obywatelstwa polskiego, trwałej niezdolności do pełnienia obowiązków stwierdzonej orzeczeniem lekarskim, prawomocnego skazania za umyślne przestępstwo lub przestępstwo skarbowe albo rażącego naruszenia przepisów ustaw w związku z pełnieniem funkcji. Takie rozwiązanie ma na celu zapewnienie stabilności urzędu oraz ochronę Rzecznika przed arbitralnym odwołaniem.

Wprowadzone zmiany wzmacniają transparentność zasad funkcjonowania instytucji Rzecznika, zwiększają jego niezależność oraz przyczyniają się do skuteczniejszej realizacji zadań związanych z ochroną praw i interesów rolników.